Motion

1977/78:720

av Blenda Littmarck m. fl.
om kommunala familjedaghem

Barnomsorgen står i centrum för familjepolitiken. En nästan ofattbar ekonomisk uppoffring görs av staten och kommunerna i syfte att försöka nå upp till den av riksdagen beslutade målsättningen: 100 000 nya daghems- och 50 000 nya fritidshemsplatser under perioden 1977–1981. Vidare utökas rätten till ersatt föräldraledighet och till tjänstledighet samtidigt som ett successivt införande av vårdnadsersättning planeras.

Under det att dessa storstilade och ingripande familjepolitiska satsningar genomförs resp. planeras kan man ute på fältet möta inskränkningar i rätten till barntillsyn som måste anses vara byråkratiska eller fackliga småttigheter, vilkas enda effekt blir att de motverkar syftet med den av statsmakterna fastlagda familjepolitiska inriktningen i vad gäller barntillsynen.

Ett exempel på detta är att det inte finns möjligheter i alla kommuner att ordna tillsyn enligt familjedaghemsprincipen annorstädes än i dagbarnvårdarens hem. Visserligen kan kommunen utan att det strider mot bidragsbestämmelserna – om den finner det lämpligt för visst barn – låta tillsynen ske i barnets hem och inte i dagbarnvårdarens. Lagstiftningen lägger således inte hinder i vägen för denna särlösning. Men anmärkningsvärt nog kan ett fackligt avtal göra det. Så är det i varje fall i Stockholm och troligen också på de flesta håll annorstädes, om inte rent av i alla kommuner.

I det avtal som reglerar förhållandet mellan dagbarnvårdare och kommun och som är slutet mellan Stockholms personalnämnd och Svenska kommunalarbetareförbundet och dess avdelning 1 lyder § 1 *Tillämpningsområde:*

"Detta avtal äger tillämpning för arbetstagare(dagbarnvårdare) som kommunen anställer för vård av anvisade (ej egna) barn i arbetstagarens hem (familjedaghemmet)."

Som framgår reglerar paragrafen att vården skall ske i dagbarnvårdarens hem och inte i barnets. Med hem i detta fall menas eget hem med utrustning såsom kök, lekutrymmen och liknande.

Någon förändring av avtalet på denna punkt är inte aktuell. Även om det således skulle vara dagbarnvårdaren själv som har önskemål om att förlägga tillsynen till t. ex. något av de anvisade barnens hem – det kan vara lämpligt t. ex. av utrymmes- och trafikmiljöskäl – och ifrågavarande barns föräldrar är helt införstådda och beredda till en sådan lösning, faller det hela på en avtalsparagraf. Härigenom kan ett tillsynstillfälle för flera barn gå om intet liksom utkomstmöjligheten för en presumtiv dagbarnvårdare. Sådant har också inträffat åtskilliga gånger, och det har väckt berättigad irritation.

Med stöd av vad som anförts hemställs

att riksdagen beslutar hos regeringen begära skyndsamt förslag syftande till sådana bestämmelser att möjligheten att anordna barntillsyn inom ramen för den kommunala familjedaghemsverksamheten i annat hem eller annan lokal än dagbarnvårdarens eget hem inte skall kunna sättas ur spel genom avtal.

Stockholm den 19 januari 1978

BLENDA LITTMARCK (m)

YVONNE HEDVALL (m) KARL LEUCHOVIUS (m)